

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ธรรมะคือความรุ่มเย็นเป็นสุข ความรุ่มเย็นเป็นสุขคือหัวใจรุ่มเย็นเป็นสุข ความรุ่มเย็นเป็นสุขของเรา เราคิดว่าที่ไหนรุ่มเย็นเป็นสุข ถ้ามันห้องแอร์ ที่ไหนที่มันมีอากาศ อุณหภูมิมันต่ำ มันมีความหนาวเย็น เราร่วมเย็นเป็นสุข ร่มเย็นเป็นสุขอย่างนั้นมันเป็นเรื่องภูมิอากาศ

แต่ถ้าความรุ่มเย็นเป็นสุขในหัวใจนะ ความอบอุ่นในหัวใจ หัวใจมันอบอุ่นเพราะอะไรละ หัวใจมันอบอุ่นเพราะมันไม่มีกิเลสขุแห่ ถ้ามีกิเลสมันขุมันแห่ เพราะอวิชชา เพราะกิเลสมันพาให้เราเกิดมา

การเกิดมา ความอยาก ความอยากด้วยคุณงามความดีเป็นมรรค เป็นมรรคคือคุณงามความดี คืออำนาจวาสนาบารมี คือพยายามสร้างสมบุญญาธิการของเรา แต่ถ้ามันเป็นบาปอกุศล เป็นบาปอกุศลเป็นการเอารัดเอาเปรียบกัน การตีมีการแทง การทำลายกัน อันนั้นเป็นเรื่องกิเลสตัดทอนความทะยานอยาก

แต่ถ้าเป็นคุณงามความดี คุณงามความดีนะ ทำดีทำได้ยาก ทำได้ยาก แล้วทำต่อเนื่องก็ทำได้ยาก เพราะอะไร เพราะคุณงามความดีมันต้องมีสติปัญญา มีความอดทนใจ ความอดทน เพราะความดีทำได้ยาก

แต่ทำชั่วทำได้ง่าย มีปากระรานจะเที่ยวถากเที่ยวถางใคร มันง่ายตายทั้งนั้นนะ มันทำได้ทั้งนั้นนะ แต่มันสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นนะ แต่ถ้าคุณงามความดี พุจดอาอ่อนหวาน พุจดานุ่มนวล เขาฟังแล้วมันจืดชืด มันไม่สะเทือนใจ แต่ถ้ามันพูด คนถ้ามีสติปัญญา เขาฟังอย่างนั้นเขาก็สะเทือนใจของเขาได้

คู่มือเมืองไทยเรา เมืองไทยเราเวลาจะพัฒนา ในหลวงจะพัฒนาเมืองไทย ท่านกิดของท่านนะ ต้องสุขภาพกายของประชาชนแข็งแรงก่อน ถึงได้พัฒนาทางสาธารณสุข ทางสาธารณสุขให้คน เข้มแข็ง ให้คนร่างกายแข็งแรง ให้คนเข้มแข็งขึ้นมา จะทำหน้าที่การงานก็ทำได้ พอทำได้แล้วนะ ต้องมีการศึกษา พอมีการศึกษา คนที่แข็งแรงแล้วจะต้องมีปัญญา เวลาปัญญา มีการศึกษา

ที่นี้การศึกษา การศึกษาของเรา เราเป็นวัฒนธรรมประเพณี การศึกษาด้วยการเล่านิทาน ด้วย ฟังจากปากกันมา ไปค้นคว้าๆ เพราะเราเคยชินกันอย่างนั้นไง เราเคยชินกันอย่างนั้น เวลาเราศึกษา เราศึกษามันต้องชวนขยายด้วยตัวของตัวเอง นั่นพูดถึงการศึกษานะ

แต่ถ้าเราจะเอาความจริงในหัวใจขึ้นมา ความจริงในหัวใจ ศึกษาแล้วยังต้องมาประพฤติปฏิบัติ อีก เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา พอสร้างคุณธรรมในหัวใจๆ ถ้าเราสร้าง เวลาทำบุญกุศลด้วยอำนาจ วาสนาบารมี เราก็คิดกัน อยากถูกรางวัลที่หนึ่ง อยากจะทำสิ่งใดประสบความสำเร็จทางโลก

ประสบความสำเร็จมันก็ประสบความสำเร็จ อันนั้นมันก็ต้องเป็นบุญกุศลเหมือนกันนะ ถ้ามี บุญกุศล บุญกุศลคืออำนาจวาสนา ทำสิ่งใดประสบความสำเร็จ ทำสิ่งใดจะมีคนเกื้อกูลมา

หลวงตาท่านบอกเลย ทำบุญกุศล ทำบุญ เวลาตกทุกข์ได้ยากจะมีคนมาช่วยเหลือเอื้องาน เราไม่เคยทำสิ่งใดไว้เลย เวลาตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา ไม่มีใครมาดูแลเราเลย เราพึ่งใครไม่ได้เลย เพราะอะไร เพราะเราก็ไม่เคยทำอะไรเลยเหมือนกัน

คูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านสร้างของท่านมาทั้งนั้นนะ ท่านทำของท่านมา ท่านเสียสละของท่านมา ยิ่งชาติสุดท้ายเป็นพระเวสสันดร เสียสละลูก เสียสละเมีย

คำว่า “เสียสละลูก” ลูกเรา ใครไม่รักลูกเรา ลูกเรานะ ปากก็ว่าไม่รักๆ แต่หัวใจมันสั่นไหวถ้า ใครทำกระทบกระเทือนถึงลูกของเรา แต่เขามาขอไปต่อหน้า แล้วเขาดีต่อหน้า ถ้าคนที่ไม่มี ความรักผิดชอบมันก็เรื่องหนึ่ง ก็พอทนได้ แต่คนที่เป็นสุภาพบุรุษ คนที่รับผิดชอบสูง มันสะเทือนหัวใจ มาก สะเทือนหัวใจมากเพราะว่ามันสะเทือนกิเลสใจ แต่ท่านจะต้องอดกลั้นของท่านไว้ ถ้าอดกลั้น ของท่านไว้ นี่ชาติสุดท้าย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกพระองค์ต้องสละลูกสละเมียทั้งนั้นนะ

เพราะสิ่งนี้ ลูกเมียมันเป็นบ่วง บ่วงรัดเท้า บ่วงรัดคอ บ่วงรัดมือ บ่วงที่มันรัดไว้ มันรัดหัวใจเราไว้ มันรัดคอไว้ คล้องคอไว้ แล้วเราสละไปไม่ได้ไง เราสละไปไม่ได้ แต่เวลาเสียดสละ เสียดสละขณะที่เป็นกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เสียดสละเป็นพระโพธิสัตว์ มันสะท้อนหัวใจนะ มันสะท้อนหัวใจ นี่สร้างอำนาจวาสนาบารมีไง

ถึงเวลามาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เราจะออกบวชๆ มันละล้าละลังๆ ทั้งนั้นนะ ถ้าเรายังมีความรู้สึกอยู่ มันยังมีผลกระทบอยู่ มันมีทั้งนั้นนะ พอเรามีทั้งนั้น ทีนี้เวลาจะมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาเราตั้งสติของเรา มันต้องกระทบกระเทือนใหม่ กระทบกระเทือนทั้งนั้นนะ เวลาออกมา คูสิครอบครวัไคครอบครวัหนึ่ง ถ้าความเห็นไม่ลงรอยกัน มันจะมีความขัดแย้งกันไปทั้งนั้นนะ แล้วคิดคูสิ ครอบครวัไคครอบครวัหนึ่งเขามีลูกมีหลานของเขา เขาก็หวังว่าจะสืบทอดตระกูลของเขา

เราเสียดสละออกมาบวช บวชเพราะอะไร บวชเพราะบุญที่เขามองไม่เห็นไง เวลาเราบวชมาแล้ว คูสิ ลูกบวช พ่อแม่ได้ ๑๖ กัป บุญกุศลได้ ๑๖ กัป ๑๖ กัปมันคืออะไรละ ๑๖ กัปนั้นนะ เลือดเนื้อเชื้อไขของเราไปค้าศาสนาไว้ แล้วเลือดเนื้อเชื้อไขเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริงขึ้นมา คูสิ เวลาพระอรหันต์ เวลาตายแล้ว เวลาเพามา อัจฉิธาตุ ไครๆ ก็อยากได้ สิ่งใดก็อยากได้ ทั้งนั้นนะ

เวลาคนตาย ทุกคนเขาเอาไปเผาทั้ง เขารังเกียจทั้งนั้นนะ เพราะเขากลับ เขากลับ ถ้าทำคุณงามความดี คูสิ เอาธาตุขันธ์นี้มาค้าศาสนา แล้วค้าศาสนานะ ค้าศาสนา เราเป็นสาวกสาวกะ เป็นภิกษุ เป็นสมมุติสงฆ์ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเราก็มีสิทธิเสรีภาพเหมือนกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ไม่ได้บวชไม่ได้เรียน เราก็ประพฤติปฏิบัติได้ ถ้าปฏิบัติได้ เราทำความจริงของเราในหัวใจของเรา

เวลาเขาจะพัฒนาชาติไทย เขาต้องพัฒนาสุขภาพของประชากรก่อน ประชากรต้องมีสุขภาพแข็งแรง ถ้าประชากรมีสุขภาพแข็งแรงแล้ว ประชากรต้องมีเขาวนปัญญา ถ้ามีเขาวนปัญญา ฝึกฝน เขาจัดอบรมทำธุรกิจ จัดอบรมเพื่อทำธุรกิจให้ออกไปประกอบสัมมาอาชีพะ ถ้าประกอบสัมมาอาชีพะ

สัมมาอาชีวะมันออกไปเป็นวงกว้าง สิ่งนี้ทำให้สังกรรมเย็นเป็นสุขใจ ผู้ที่ปกครองเขามีความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้น เขาทำของเขาอย่างนั้น

เราเกิดมาในประเทศอันสมควรใจ สมควรแล้ว ทีนี้เราปากกัดตีนถีบขวนขวายของเรา มันก็เป็นอำนาจวาสนาของคนแล้ว ทำไมคนคนหนึ่งทำแล้วประสบความสำเร็จ คนคนหนึ่งทำแล้วล้มลุกคลุกคลาน ความล้มลุกคลุกคลาน แต่ถ้าหัวใจของเขาประสบความสำเร็จในหัวใจของเขา เขาประหยัดมัจฉ์สัจของเขามาด้วยกัน ได้สิ่งตอบแทนไม่เท่ากัน แต่เขารู้จักเก็บรักษาของเขา เขาสร้างเนื้อสร้างตัวของเขาได้ เราก็ได้มาของเรา เราสุรุษสุร่าย เราใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของเรา เราได้มาเหมือนกัน แต่สติปัญญาของเราไม่เท่าเขา ถ้าไม่เท่าเขา เรารักษาสสมบัติของเราไม่ได้

นี่ไง ถ้าร่างกายมันแข็งแรงแล้ว จิตใจถ้ามันเข้มแข็งขึ้นมา แล้วรู้จักประหยัดมัจฉ์สัจ เราไม่แพ้หัวใจของเราเองใจ เห็นเขามีก็อยากมีไปกับเขา เห็นช้างขี้ก็จะขี้ตามเขา นั่นมันช้าง ช้างมันขี้ คูลี มูลของมันกองเบือเรอเลย ใ้อเราจะขี้ให้เท่ากับช้าง มันเป็นไปได้หรือ

เราก็รักษาดูแลหัวใจของเรา เรามีเขาเป็น เรามีเขาเป็น เขาพอใจของเขา แต่เราพอใจความเป็นอยู่ของเรา เราพอใจในสถานะของเรา เราพอใจในลมหายใจเข้าและลมหายใจออกของเรา ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก เรายังมีความสุขของเราอยู่ สิ่งทีเครื่องประดับ สิ่งต่างๆ ทีจะมีเท่าเขาๆ เรามีพอใช้พอสอยของเราก็ได้ แล้วสิ่งที่เหลือ เราเอามาทำประโยชน์ก็ได้ เราสะสมของเราไว้ได้ เราก็มีทรัพย์สมบัติของเราขึ้นมา มันทำได้ทั้งนั้นนะถ้ามันมีสติปัญญา แต่ตัวเองจิตใจอ่อนแอ จิตใจอ่อนแอ สิ่งใดเกิดขึ้นก็อยากได้เทียมหน้าเทียมตาเขา

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา ผ้า ๓ ผืนเท่านั้นนะ ผ้า ๓ ผืนทั้งชีวิต ใช้ผ้า ๓ ผืนตลอด สิ่งนี้ปัจจัยเครื่องอาศัย สมบัติของพระก็บริวาร ๘ สิ่งนั้นมันเป็นสมบัติกลาง เป็นของสงฆ์ทั้งนั้นนะ ของสงฆ์ เราใช้ของสงฆ์ สงฆ์ดูแลกัน สงฆ์ดูแลกัน สงฆ์คุ้มครองดูแลกัน มันก็เป็นความสงบสุข เพราะมันเสมอภาคกันใจ หัวหน้ากับสามเณรน้อยก็ใช้เหมือนกัน อยู่ในจำนวนใช้สอยเหมือนกัน ของที่ใช้เหมือนกัน ไม่ลำเอียงเพราะรัก ไม่ลำเอียงเพราะชัง ไม่ลำเอียง ไม่ลำเอียง

แต่เวลาถ้าเป็นธรรมชาติ ก้าวมาได้หรือไม่ได้นั้นเป็นข้อเท็จจริง ไม่ใช่ลำเอียง จริงก็คือจริง ถ้ามันเป็นความจริง มันเป็นความจริงวันยังค่ำ แต่ถ้าความไม่ลำเอียง มันไม่มีความลำเอียง แต่ถ้าเป็นสังขารธรรม สังขารธรรมเพราะอะไร เพราะจิตนิสัยของคนทำมาไม่เหมือนกัน คนเราทำแล้วได้หรือทำไม่ได้ มันก็เหมือนกับที่ว่าคนเราได้ผลตอบแทนไม่เท่ากัน คนหนึ่งรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ เขาก็มีส่วนเหลือของเขา คนหนึ่งใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของเขา ไม่พอใช้แล้วยังต้องกู้หนี้ยืมสินมาใช้อีกต่างหาก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเขาประพฤติปฏิบัติไปของเขา จะอยู่ที่จิตนิสัยของเขา ถ้าเขาทำของเขา มันเป็นประโยชน์ของเขา เขาเก็บเล็กผสมน้อยของเขา เขาสำรวมระวังของเขา เขาก็มีสติมากขึ้น เวลาเขาบริกรรมของเขา เขาก็จะได้ประโยชน์ของเขา ถ้าเขาฝึกหัดใช้ปัญญาของเขา ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ได้สิ่งใดมาแล้วก็ของงูๆ ไม่ยอมฝึกหัด ไม่ยอมใช้ปัญญาของตัวเอง

ปัญญาของตัวเองไม่ยอมฝึกหัด ไม่ยอมค้นคว้า ปัญญามันจะเกิดจากไหน มันเป็นสัญญา มันเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจำของท่านมา แล้วพอจำของท่านมาแล้วก็คิดว่าตัวเองคิดมาแล้วมันมีปัญหาๆ แล้วปัญญาของตัวเองก็ไม่ฝึกหัด ไม่ใช่สอยของตัวเอง มันก็ไม่เกิดขึ้นเป็นปัญญา

ชาวไร่ชาวนาเขาจะได้ผลตอบแทนขึ้นมาเพราะเขาทำประโยชน์ของเขา เขาทำไร่ไถนาขึ้นมา เขาได้ผลตอบแทนของเขา เขาถึงได้ผลตอบแทนของเขา เราไปดูงาน เราไปศึกษา เราไปดูงาน เราไปฝึกหัดความรู้มา แล้วความรู้ที่มันทำมาได้จริงหรือยัง

นี่ไง ที่ว่าเวลาไม่ลำเอียงเพราะรัก ไม่ลำเอียงเพราะชัง มันไม่ลำเอียง เพราะมนุษย์เท่ากับมนุษย์ ต้องมีปากมีท้องเหมือนกัน เราเป็นญาติกันโดยธรรมชาติ มีความเสมอภาคกัน มีปากมีท้องเหมือนกัน อืมหนึ่งเหมือนกัน เรารักษาเหมือนกัน แต่หัวใจของคน หัวใจของคนที่ไม่รู้ มันไปน้อยเนื้อต่ำใจของมันเอง ของมันเองมันก็เป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยากไป กิเลสมันคิดของมันไปเองไป กิเลสมันคอยผลักดันให้หัวใจนี้ลี้มเลวไปตลอดเวลา

เราจะเอาจริงเอาจังของเราขึ้นมาใจ ถ้าเอาจริงเอาจังขึ้นมาต้องทำของเราให้ได้ใจ ถ้าทำของเราให้ได้ ถ้ามันเข้มแข็ง มันเข้มแข็งจากหัวใจแล้ว สิ่งที่เป็นวัตถุก็คือวัตถุ ก็มองแต่วัตถุ มองแต่สิ่งที่มองเห็นได้ทางโลก คุณิ คนจะรำจะรวย เขามีสติคิดว่าใครมีเงินมีทองมากกว่ากัน แต่ไม่มีใครเห็นว่าใครมีน้ำใจสูงกว่ากัน ใครมีน้ำใจกว้างขวางกว่ากัน

ถ้ามีน้ำใจกว้างขวางกว่ากัน อย่างเรามีน้ำใจกว้างขวางกว่าเขา แต่เราไม่มีทรัพย์สมบัติที่เราจะเสียดสละได้อย่างนั้น หัวใจของเรามันก็มีความต้องการขนาดนั้น แต่เราไม่มีปัญญาที่จะหามาได้ ความกว้างขวางของหัวใจมันนับเป็นวัตถุ นับมาเป็นสิ่งนั้นมันก็นับไม่ได้ใช้ไหม คนที่กว้างขวางเขาทำสาธารณประโยชน์ เขาดูแลกัน เขาให้โอกาสคนอื่นทั้งนั้นนะ เขาอำนวยความสะดวก

คนที่เห็นแก่ตัวๆ มาถึงก็มาคิดขวางเขาไปหมดแหละ มันคับโลก โลกนี้ไม่มีที่อยู่ โลกนี้เล็กกว่าความต้องการ เล็กกว่าความปรารถนา มันจะครองโลก แต่เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันไม่เห็นนะ โลกทัศน์ โลกจากภายใน จิตหนึ่ง โลกหนึ่ง โลกของเรา เวลาโลกของตัวเองมันไม่รู้จักรักษา ไม่รู้จัก ไม่เห็นโลกของตัวเอง แต่มันไปเห็นโลกของจักรวาล เห็นโลกนอก มันจะครอบครองโลกไป แต่มันไม่เห็นโลกทัศน์ของมัน เพราะจิตมันไม่เคยสงบ จิตมันไม่เคยเห็นการเวียนว่ายตายเกิด จิตมันไม่เห็นปฏิสนธิจิต จิตมันมาจากไหน

ไอ้โลกนี้ถ้ามันดูแลรักษา ถ้ามันสำรอกมันคายของมัน เห็นไหม เว้งว้างไปหมด หลวงตาท่านบอกว่าเวลาสิ้นกิเลสไปแล้วเหมือนพญามังกรมันไป ๓ โลกธาตุ มันกว้างขวาง มันไปในอากาศ คุณิมังกรมันไปในอากาศ มันไปได้ไม่มีขอบเขตของมัน ไม่มีสิ่งใดไปกีดขวางมันเลย มันเป็นอิสรภาพ มันไปได้หมดเลย

แต่เดิมไปตระหนี่ถี่เหนียวอยู่ โลกของตัวเองก็ไม่เห็น แล้วจะครองโลก จะนั่งบนโลก มันก็ไม่ได้สิ่งใดเลย แต่ถ้ามันทำความสงบของใจเข้ามา เห็นโลกทัศน์ของตัวเอง ภาวะของตัว ทำลายอวิชชาของตัวเอง พอทำลายหมดแล้ว โลกภายในมันไม่มี ไม่มีภาวะ ไม่มีสถานที่ ไม่มีให้บุญ

กรรมมันสถิตอยู่ ไม่มีสิ่งใดที่มันจะตั้งอยู่ได้ มันแว้งว้าง มันไปของมันหมด มันไปของมัน นี่ใจ
ด้วยความไม่เห็นแก่ตัว มันจะได้ประโยชน์มหาศาลเลย

ด้วยความเห็นแก่ตัว ด้วยความคิดว่าตัวเองมีปัญหาๆ มันธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า “ธรรมชาติเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ” ก็บังคับว่าต้องเป็นอย่างนั้น แต่เวลามันเป็นจริง
ขึ้นมามันเป็นอย่างไรล่ะ

ธรรมชาติเหนือธรรมชาติ เหนือโลก เหนือการเกิดการตาย เหนือทุกอย่าง พอเหนือทุก
อย่าง มันเข้าใจทั้งหมด แว้งว้างไปหมด ไม่มีสิ่งใดจะกีดขวางมันได้เลย นี่มันเกิดจากไหนล่ะ

เกิดจากธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้
ธรรมขึ้นมาแล้ววางธรรมวินัยไว้ เวลาเราปรารถนา เราก็ปรารถนาที่นั่น เวลาเราทำบุญกุศล
เหมือนกัน เราก็อยากไปสวรรค์ อยากจะไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เพราะมันเป็น
สถานที่ มันเป็น ๓ โลกธาตุ กามภพ รูปภพ อรูปภพ มันเป็นสถานที่ที่เราเห็น เราจับต้องได้ เราเคย
เวียนว่ายตายเกิด มันอุ่นใจ

แต่บอกว่าสิ้นกิเลสไปแล้ว เขาพูดเหินแสมตลอด “ไม่ออกไป ไปแล้วไปอยู่คนเดียว อยู่บน
สวรรค์ มันมีนางฟ้า” ชอบอย่างนั้นนะ นี่เวลาเรารู้ได้ไง ก็คนเรามันจินตนาการได้เท่ากับที่เรา
จินตนาการได้เท่ากับสัญญาที่มันจำได้ไง แต่ถ้ามันสิ้นสุดออกไปแล้ว ดูพญามังกรมันไปของมัน
ทั่ว

แล้วไม่มีภวาสวะ ไม่มีภพ แล้วมันเป็นมังกรได้อย่างไร

อันนี้มันเป็นบุคลาธิษฐาน เวลาแสดงธรรมๆ เป็นบุคลาธิษฐาน จะต้องให้พวกเราเห็นภาพได้
ท่านพูดถึงการเห็นภาพ ความเป็นอิสระ ความเป็นอิสระ ความไม่เวียนว่ายตายเกิด ทีนี้ท่านก็ไปเทียบ
กับพญามังกร ไปเทียบต่างๆ อันนี้เวลาครูบาอาจารย์ถ้าท่านมีสมบัติตามความเป็นจริง ท่านมีคุณธรรม
จริงในหัวใจ ฉะนั้น คุณธรรมจริงในหัวใจมันเป็นจุดเริ่มต้นที่เราจะเอามาตีแผ่ เอามาเสนอ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าไม่มีกำมือในเรา ชรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแบบตลอดเลย แบบตลอด ให้เราค้นคว้า ให้เราแสวงหา ให้เราทำของเราขึ้นมา

แต่คูสิ แบออกมาแล้วก็เห็นแต่มือ ฝ่ามือเท่านั้นนะ ไม่เห็นอะไรเลย แต่ถ้าเป็นนามธรรม อากาศ ความว่างต่างๆ ถ้ามันภาวนาไปแล้วมันจับต้องได้ มันพิจารณาได้ มันเป็นปัจจัยตั้ง เป็น สันติภูมิจิโก มันเข้าใจได้ พอเข้าใจได้ ท่านถึงบอกเป็นบุคลาธิษฐาน

คนที่มีความจริงใจในหัวใจมันพูดได้วันยังค่ำ พูดได้ทุกวันทุกคืน พูดได้ตลอดเวลา เพราะมันมี องค์ความรู้ที่อยู่อันนั้น แล้วเปรียบเทียบก็เปรียบเทียบขึ้นมาจากใจอันนั้น จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจดวงนั้นคือหัวใจของพวกเรานี่ใจ หัวใจที่มีขอบเขต บุญมันเป็นอย่างไร นรกสวรรค์เป็นอย่างไรก็ไม่รู้ เกิดมาจากไหนก็ไม่รู้ ตายไปแล้วไปไหนก็ไม่รู้ เลยบอกว่าไม่มี ตายแล้วก็สูญ ตายแล้วก็จบ

ถ้าตายแล้วก็สูญนะ ลูกเต้าของเรา ญาติพี่น้องของเรามันจะต้องเหมือนกันทุกๆ คน เพราะเกิด จากพ่อจากแม่คนเดียวกัน เกิดจากพ่อจากแม่คนเดียวกัน ความคิดความเห็นก็ไม่เหมือนกัน ความเห็น เวลาเกิด ถ้าเป็นวัตถุ เป็นธาตุ ร่างกายตรวจดีเอ็นเอนี้ของพ่อของแม่หมดเลย แต่จิตใจตรวจกันไม่ได้ พ่อแม่เป็นคนดีแสนดีเลย ลูกมันทำไมไปประรานชาวบ้านอย่างนั้น มันไม่เหมือนกันนะ บางคนพ่อแม่ อัดคัดขัดสน ลูกไปสร้างเนื้อสร้างตัวมาเป็นมหาเศรษฐีโลก เฮ้ย! ทำไมลูกมันคิดว่าพ่อแม่มันละ นี้จิต อันนั้นๆ เห็นไหม สิ่งนี้สิ่งที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

ถ้าบอกว่าตายแล้วสูญๆ มันคืออะไรละ ทำไมลูกมันคิดว่าพ่อแม่ของมัน ทำไมลูกมันเลวร้าย กว่าพ่อแม่ของมัน ทำไมไม่เหมือนพ่อแม่ของมันละ แล้วความปรารถนาของมันก็เป็นอย่างนั้น นี้พูด ถึงว่าผลของวัฏฏะไป

กรรมดีและกรรมชั่ว เวลาสิ้นกิเลสไปแล้วมันไม่มีสถานที่ตั้งของกรรมดีและกรรมชั่ว กรรมดีและกรรมชั่วสิ้น ข้ามพ้นทั้งดีและชั่วไป แต่ถ้ามันยังมีของมันอยู่ เห็นไหม แม้แต่ทำลายกาม ราคะมันยังเกิดบนพรหม บนพรหม บนพรหมจรรย์ ไม่มีกาม แต่เขาต้องไปเกิดเพราะมันยังมีสถานที่ เกิด มันยังมีภวาสวะ มีภพ มีสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน

แต่ถึงที่สุด ทำลายๆ วัฏฏะก็เป็นวัฏฏะอย่างนี้ กามภพ รูปภพ อรูปภพก็เป็นอย่างนี้ เพราะอะไร เพราะจิตหนึ่งยังต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ แต่จิตดวงนี้ได้ทำลายตัวมันเองแล้วจบสิ้นกระบวนการ ถ้าครูบาอาจารย์ ถ้าท่านจะดูแลรักษาก็ดูแลรักษาอย่างนี้

เหมือนในหลวง ในหลวงท่านจะพัฒนาประเทศไทย ท่านต้องพัฒนาสาธารณสุขเพื่อความเข้มแข็ง เพื่อความปลอดภัย เพื่อให้สุขภาพของประชาชนเป็นคนที่แข็งแรง ถ้าแข็งแรงแล้วต้องมาฝึกหัดปัญญา

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ของเราเวลาท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมามั่นเป็นภายใน สิ่งที่มีความเป็นอยู่ เราอยู่ด้วยกัน นู่นก็เป็นอาบัติ นี่ก็เป็นอาบัติ

เป็นอาบัติจริงๆ ไอ้นี้เป็นศีล สมาธิ ปัญญา แล้วเกิดขึ้นมา เกิดภวานามขันธ์ปัญญา เกิดปัญญาญาณ เกิดจากข้างใน แล้วมันทำลาย มันต้องมีความจริงจริงๆ สิ มันพูดได้เหมือนทางวิทยาศาสตร์จริงๆ อย่างนี้

ถ้าไม่จริง คนอื่นที่ทำ คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เทศนาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ แล้วถ้ามันไม่เห็นจริง ทำไม่ได้จริง ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลล่ะ มันต้องมีความจริงอย่างนั้น แล้วเป็นความจริงอย่างนั้นมันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นเฉพาะดวงใจอันนั้น มันเป็นความจริงอันนั้น เป็นความจริงจริงๆ แล้วเราปฏิบัติได้จริงๆ ถ้าเราเข้มแข็ง

มันละเอียดลึกซึ้งจนแบบว่ามันเป็นนามธรรม จนพวกจวยโอกาสเขามาแลกกันนะ ก็ว่าอย่างนั้น ก็ว่ากันตามแต่ที่ว่าครูบาอาจารย์ท่านว่าไว้ ก็ว่าตามกันไป จวยโอกาสเพราะอะไร เพราะเป็นสัญญา เป็นวิชาการที่ศึกษาได้ แต่ความจริงไม่มี เพราะความจริงไม่มีถึงควบคุมใจไม่ได้ เพราะความจริงไม่มี พฤติกรรมมันถึงแสดงออกอย่างนั้น เอวัง